

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Tertiu[m] est [vir]tuose allocutionis

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

Ber. de passione dñi De iniu

da. Et si arguas q̄ iudas non peccauit tra-
dendo ch̄m. q̄ Rom. viij. dr. Proprio fi-
lio suo non peperit de: sed pro nobis oi-
bus tradidit illum. Et Esa. liij. Tradidit
in morte animā suā. Et sicut pater et filius
non peccauerunt hoc faciendo: a simili nec
iudas: et hec etiam iudei. Rñdet Tho. i
ij. pt. q. xlvij. q̄ eadem actio iudicat diuer-
simode in bono vel in malo sedm q̄ ex di-
uersa radice pcedit. Pater em̄ tradidit fi-
lium passiōi ex charitate. ppter humani ge-
neris liberationē Esa. liij. Dñs posuit i eo
iniquitatē oim̄ n̄rm. Ipse v̄o filius seipm̄
tradidit ex humilitate et obedientia face-
re p nobis obediens vsq̄ ad mortē. vt dicit
Phil. ij. Iudas autē ex cupiditate et iniqui-
tate. Pilatus ex humano et mūdano timo-
re. Pharisei ex inuidia et inuore. Ideo ipsi
grauissime peccauerunt et iusteytuperan-
tur: potissimū ingratus iudas. Cō-
tra quem sic exclamat Bern. O iuda mer-
caro pessime. O proditor auarissime. Cur
non peristi a matre. Triginta illos argen-
teos. Et q̄ paupercula erat aut mendical-
set aut seipaz potius vendidisset: dedisset
q̄ tibi precium ne filius suū proderes in-
nocentem. Forte queres cum domin⁹ sci-
ret ipm̄ iudam malū: cur ad apostolatū vo-
cauit eum et cur ei loculos commisit. Di-
cit Chryostom⁹ et etiam de Lira. q̄ quā-
do fuit a ch̄sto vocatus tunc erat bonus
quia talis vocat⁹ respicit p̄sentem iustici-
am. Et quis deus sciret eū futurum furē
et p̄dorem: plurib⁹ tñ de causis ipm̄ voca-
uit et loculos sibi comisit. Prima est rō
exempli. vt vitz ecclie ex eiplo sui malos
toleraret: nō em̄ ē satis bonus: q̄ malos to-
lerare non pōt. Secōda est rō remedij.
vt vitz et causam p̄ditionis auferret cū et
loculis mitigationē p̄cipiscentie haberet.
Tercia est rō documēti. vt vitz doceret
tpalia parum esse curanda qm̄ bursarū pe-
cunie furi et deteriori tradidit. Laues autē
ecclie p̄p̄o cū magna examinatiōe comi-
sit. Non sic faciunt q̄ suas aut alioy anias
illis comittunt quib⁹ equū aut mulū non
committerent. q̄ sufficientē dispensatorē rez
tpalium vix inuenire possunt: s̄ p animaz
consilio plerūq̄ simpliciores accipiūt. Un-
de ep̄s ait Bern. habent ep̄i ad manū q̄-
bus animaz curam comittant: sed tpaliū
dispensatorem non inueniunt.

Tertiu est opus virtuo

se allocutionis quōd v̄s dñs obuiā p̄gens
p̄secutorib⁹ virtuose eos allocutus est. nec
tñ p̄terea cessauerunt iniq̄ iniuriose eum
accipere. Iesus igit sciens ḡm̄tia q̄ ventura
erant sup eum p̄cessit obuiā p̄secutorib⁹
et ait. Quem q̄ritis: Non q̄rit ignozans:
sed vt p̄ r̄sionem suā eos confutaret. Re-
sponderūt. Iesum nazarenū. Et iesus dul-
cissim⁹ seipm̄ manifestans ait. Ego sum.
Quo audito: ceciderunt retrorsum. O mi-
rabile o virtuosum ch̄i verbi verbum.
Primo ibi p̄sidera er⁹ potentia. Q̄ntum
poterit iudicatu⁹ qui tñ potuit iudicari
dus: Quante erit efficacie vox illa terribi-
lis. Ite maledicti rē. Aug⁹. Vbi nūc mi-
litū cohort⁹ vbi terror et munimē armoz:
Vna vox turbā odij ferocē armis q̄ ter-
ribilē sine v̄lo telo p̄cussit/repulit/strauit.
Deus em̄ latebat in carne et sempiternus
dies iā mēbris occultabat hūanis: vt cū
lagernis et facib⁹ q̄reret/occidend⁹ a tene-
bris. Quid iudicatu⁹ faciet q̄ iudicand⁹
fecit: Hec ille. Secōdo considera mistro/
si impotentia et miserā q̄ ceciderunt re-
trorsum non aū. Cadens aū videt vbi ca-
dit et sic cadit boni in n̄dite et oīone. Gen.
xviij. Cecidit ab̄raā p̄nus in facie suā et ado-
rauit. Cadens retro non videt vbi cadit.
Sic cadunt mali in lucū p̄ti et in lacū iher-
ni. Prover. iij. Via impioy tenebrosa: ne-
sciunt vbi cori uunt. Vñ. j. Reg. iij. Heli
cecidit de sella retrorsum: et fract⁹ ceruicib⁹
expirauit. Tertio p̄sidera eoz duriciā
et dño ab eis illatā iniuriā. q̄ vt dicit Lbr.
Manifeste ostendit eis oīa q̄ sufficiebat eos
reuocare sed in malicia p̄manebāt. Hec il-
le. Contrēnebant q̄ ch̄i potentia nullā sibi
tanto v̄lo miraculo facientes reuerentiam.
Cū autē a terra tremuli surrexissent: itez i
terrogauit eos. Quē q̄ritis: Dixerunt vt
p̄t⁹. Iesum nazarenū. Nec cognoscere nec
capere poterant donec vellet. Iō dixit. Di-
xi vobis q̄ ego sum q̄ me voluntarie offe-
ro. Si q̄ me q̄ritis: sinite vos abire. Aug⁹.
Audierant p̄mo ego sum: s̄ nō comphēn-
derant q̄ h̄ noluit q̄ potuit q̄cqd voluit.
Vez si nunq̄ se p̄mitteret apphēndi: non
qdē illi faceret p̄pter qd̄ venerat: s̄ nec ip̄e

riosa cōprehensione **Jo. XXVIII**

faceret ppter qd venerat. Proinde qz tene
re volentibz et nō valentibz vñdit p̄tate suā
am: itā tenebunt eū et faciat de nescientibz
voluntate suā. Vñ subdit. Si q̄ me q̄rit: s̄
sinite hos abire. Hec Aug. Chrys. q. d. Si me
q̄rit: nihil vobis ad hos cause est. Ecce me
ipm̄ trādo: vsqz ad vltimā horam ad suos
dilectiōis p̄seruatiā demonstrās. Vñ euangeli
sta ostendens q̄ h non fuit eorum p̄positus:
sed virtus ei⁹ q̄ cōmphenus fuerat subiungit.
Et implet fimo quem dixit. quia q̄s dedi
sti mihi: nō pdidi ex eis quēqz. Hec ille. Aug.
Nūq̄ d aut nō erāt postea morturi: Cur aut si nunc morerentur
pderet eos nisi qz nondū in eū sic credē
bant quō credunt quēqz non peunt. Hec ille.
Noluit q̄ dñs aplos capi. Tum ppter
eoz impfectionē: qz adhuc carnales erant
Tum ppter fidei instructionē q̄ vix p eos
facienda erat: et vt excluderet error hereti
corū q̄ potuissent postea dicere morte ch̄i
sine alijs nō suffecisse ad hūani generis re
demptionē. Tum ppter diuine p̄tatis ma
nifestationē. cū etiā ab inimicis suis imphe
ret voluntas sua. Aug. Inimicis iubet: et
h faciunt qd iubet: sinit. nunc eos abire
q̄s non vult perire. Hec ille.

Quartū est opus amoro
se miserationis. quā vix etiā i inimico eui
denter oñdit sanādo vix suū pontificē cui
tus fuerat auris amputata. Eū em̄ petr⁹ q̄
ceteris erat ardentior vidisset suum pontifi
cis noie malchū de p̄ se ingerere et forte
alijs ferocius istare amputauit auriculam
ei⁹ dexterā. forte putas caput ei⁹ amputa
refz diuina dispositiōe itē declinauit ad
aurē. Sz forte qres: vñ erat gladi⁹ petro.
Chrys. dicit q̄ audiēs iudeos q̄ ch̄m con
spirasse armauerat se. Theophil⁹ p̄o dr q̄
habuerat ipm̄ in cena. p̄ elu agni. Sz q̄ris
quō sic auris ē peute cū sibi et alijs ch̄is
dixisset. Si te q̄s peusserit in vna maxillā
p̄be ei et aliā. Scōz Chrys. Et fmo de ch̄i
sti quē fecerat p̄ cenā petr⁹ etiā in amorez
ch̄i exarserat q̄ solūmodo ad defensionē
m̄grī intēdebat: nō recolēs qd pri⁹ audie
rat. Si q̄s te peusserit etc. Hystice p̄ hoc si
gnat q̄ petr⁹. i. papa: epi et plari ecclesie ha

bent iurisdictionē peutiendi malos. i. puniē
di. Data ē em̄ eis p̄tate peutiendi aurem
dextram ch̄ianoꝝ. i. eos taliter separādi
ab ecclesia q̄ ipi non possunt audire diuini
officiū qd p̄tinet ad aurē dextrā aie: nec cō
pticipes oronum et bonoz q̄ sinit in eccle
sia sc̄a dei. Et in signū hui⁹ hodie p̄ oibz
p̄ paganis: p̄ iudeis: hereticis et peioribz
orat: sed non p̄ excōicatis. Iesus aut man
suetudine et benignitate ostendens dixit pe
tro. Calicē quem dedit mihi pater: nō vis
vt bibā illum: Vixte gladium tuū in va
gingaz. Omnes em̄ qui acceperint gladiū:
gladio peribunt. Verum est de his q̄ occi
dunt iniuste et propria auctoritate. Tales
em̄ pprie dicunt gladium accipere. Non
autem qui occidunt iuste et debita aucto
ritate: sicut iudices seculares et eorum mi
nistri. Hieronym⁹. Quo gladio peribit q̄
cūqz gladiū sumpserit: Illo nepe q̄ igne
vertit an paradisi et gladio spūs q̄ i dex
describit armatura. Hec ille. Hilari⁹. Re
condi q̄ gladiū p̄cipit dñs qz eos non hui
mano s̄ oris sui gladio eēt pemptur⁹. Re
migi⁹. Vel aliter. Qui gladio vult ad oc
cidendum hoiem: ip̄e pri⁹ sue malicie mo
rif gladio. Chrysostom⁹. Non solum autē
mitti gaus discipulos p̄ cōminatōne penē
sed etiam ostendendo q̄ voluntarie h̄ su
stinebat. Vñ sequit. An putas quia non
possum rogare patrē meū et exhibebit mi
hi modo plusqz duodecim legiōes ange
lorum. Hec ille. Hieronymus. quasi dice
ret. Non indigeo duo decim apostolorū au
rillio qui possunt habere duodecim legio
nes angelici exercitus. Hec ille. Et sub
dit. Quomodo ergo implebunt scriptu
re: Que si loquuntur de ch̄i p̄ssione or
dinata a deo. Eiaie. liij. et Danielis. it. et
pluribus alijs locis. Hieronymus. Hec
sententia promptū ad patiendum demon
strat animū q̄ frustra prophete cecinerint
nisi dominus eos vera dixisset sua passione
asseueret. Hec ille. Et cum retigisset domi
nus auriculam eius: sanauit eum. Beda.
Nūqz pietatis sue obliuiscitur dominus.
Illi iusto mortem inferunt: iste persequen
tium vulnera sanat. Hec ille. Vnde itaqz
dñi misericordiam et benignitatem et ex h̄ p̄ssio
dera p̄secutorum maliciaz et iniurie graui⁹